

הזרעים בדמעה
ברינה יקצרו
בא יבא ברינה



כ" תשרי
תשפ"ז

עלון מס' 799
שנה י"ז

המשך דבר העזר

שיון מחלט - כלם רוקדים עם התורה: תלמידי חכמים, ילדים, אנשים פשוטים. השמחה אינה על הידע, אלא על עצם הקשר לתורה הקדושה.

ביום שמחת תורה קוראים את הפרשה האחרונה בתורה - "וזאת הברכה". הרעיון שעומד בקריאת הפרשה כדי בעצם לומר: **הסיום אינו סוף** - הוא הזמנה להתחלה חדשה. כי מיד לאחר סיום התורה אנו מתחילים שוב מ"בראשית". דהינו התחלה חדשה עם כל המטען שצברנו בחגי תשרי.

הימים הסמוכים זה לזה יוצרים תנועה רוחנית לנפש האדם: **הושענא רבה - בקשה** - האדם מבקש על חייו, על עתידו, על גשמו, על בריאותו וכדומה.

שמחת תורה - שמחה - האדם מבין שהשמחה היא הכוח שמניע את הברכה לחול עליו כעין כלי קבול רוחני.

וזאת הברכה - התחלה חדשה - הברכה האמתית היא היכלת להתחיל מחדש מתוך שמחה ולא מתוך יראה או פחד.

הערבה של הושענא רבה היא הפשוטה ביותר. ספר התורה של שמחת תורה הוא הנשגב ביותר. וביניהם - האדם.

האדם נע בין פשוטות לקדושה, בין בקשה לשמחה, בין סוף להתחלה. וזאת הברכה - היא היכלת לחיות את המעבר הזה. ונזקה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

וזאת הברכה - תזכר ענייני הפרשה

- א. ברכת משה לבני ישראל:
 - א. הקדמה, שבח ה', וזכויות ישראל.
 - ב. ברכת ראובן (שמעון) יהודה לוי בנימין יוסף זבולון ויששכר, גד דן נפתלי אשר.
 - ג. סיום הברכה ושבח לכל ישראל.
- ב. ה' הראה למשה את כל ארץ ישראל, ואת העתיד לבוא.
- ג. שמונה פסוקים אחרונים בתורה:
 - א. מיתת משה וקבורתו.
 - ב. בכי בני ישראל במשך שלשים יום על משה רבנו.
 - ג. ישראל שומעים לצווי יהושע.
 - ד. גבורותיו ומעשיו של משה רבינו.

לעיני כל ישראל (ל"ד, י"ב) - לב אחד

מיד עם סיום קריאת 'וזאת הברכה' אנו מתחילים את קריאת 'בראשית ברא', לנעץ את סוף התורה בתחלתה, ולחבר את האות האחרונה התורה ל', עם האות ב' של תחלתה, לעשות 'לב' אחד. מדוע נבחר דוקא הלב מכל האברים לחבר את התורה? המיוחד בלב הוא, שזהו האבר היחיד שאינו נח לעולם. כל איבריו של האדם מפסיקים ממלאכתם כשהאדם ישן, אבל הלב פועם יומם ולילה, באין הפוגה ומנוחה.

אנו מצוים להגות בתורה יומם ולילה, כי היא חיינו וארץ ימינו. כך אומר הקדוש ברוך הוא (ירמיה ל"ג, כ"ה): "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי" - קיומו של העולם וחיותו הם מהתורה הקדושה. וכפי שהלב פועל יומם ולילה, כך צריך להגות ולשמח בתורה הקדושה יומם ולילה, כדי לקיים באופן תמידי את העולם.

דבר העזר

הנה אנחנו בשלהי חג הסוכות, השתדלנו לקיים את מצוות החג ולהיות בשמחה, אך לפני שמסיימים את החג הקדוש ברוך הוא נותן לכל אחד הזדמנות נוספת לקבלת חתימה טובה, והוא יום הושענא רבה - היום השביעי של החג. מיד בצאת החג מגיע לו יום שמיני עצרת הוא יום שמחת תורה.

הושענא רבה ושמחת תורה הם שני רגעים סמוכים אך שונים בתכלית: האחד - יום של דין אחרון, בקשה וזעקה; השני - יום של שמחה פורצת גבולות. פרשת וזאת הברכה, הנקראת בשמחת תורה, מחברת ביניהם: היא מלמדת שהברכה האמתית מגיעה כאשר האדם מצליח להפוך את תפלותיו למעשים ואת בקשותיו לשמחה של התחלה חדשה.

הושענא רבה הוא "יום החתום", המהות שלו מתבטאת ברעיונות הבאים:

* **הזדמנות אחרונה לתקון** - לאחר ראש השנה ויום כפור, הושענא רבה הוא רגע אחרון שבו האדם מבקש על חייו, על פרנסתו ועל גשמי השנה.

* **הקפות ו"הושענות"** - ההליכה סביב המזבח (או הבימה) עם הלולב והערבות מבטאת את ההקפה סביב החיים עצמם: האדם מקיף את עצמו בתפלה, בתקנה, בבקשה.

* **ערבה - פשוטות מחלטת** - דוקא בסיום התפלה מכים אנו בחמש בדי ערבה, הערבה חסרת טעם וריח, והיא מסמלת את האדם הפשוט, את הרגעים שבהם אין לנו זכויות מיוחדות להשען עליהן. דוקא אז הבקשה היא הכי אמתית היצאת מעמק הלב.

הושענא רבה מלמד שהאדם אינו נמדד רק ברגעי השיא הרוחניים שלו, אלא גם בפשוטות שלו. מהערבה לומדים: גם בלי יפי, בלי ריח, ובלי "מעשים גדולים" - יש לי מקום לפני ה' יתברך. זהו יום שבו כל אחד יכול לבקש מחדש, בלי מחצות, דהינו הזדמנות נוספת ואחרונה.

מספר על רבי לוי יצחק מברדיטשוב, שראה יהודי פשוט בהושענא רבה עומד בפנה ובוכה. שאל אותו: "מדוע אתה בוכה?" ענה היהודי: "רבי, אין לי הרבה מצוות, אין לי הרבה תורה, אבל יש לי לב. אני מבקש שהקדוש ברוך הוא יקבל את הלב שלי". אמר לו הרבי: "דע לך, לפעמים לב אחד פשוט יכול לפתח שער שאלפלו תפלות גדולות אינן פותחות". הושענא רבה מלמד שהלב הפשוט הוא המפתח לקבול התפלות.

כאמור שמחת תורה מגיע מיד אחרי הושענא רבה, כמעט ללא מעבר. המעבר הזה מלמד משהו פנימי עמוק ויסודי:

אחרי הבקשה, מגיעה שמחה. אחרי הדאגה, מגיעה רקוד. אחרי ה"אנא ה' הושיעה נא" מגיע ה"אתה הראת לדעת"...

שמחת תורה הוא חג שאין בו מצוה מיוחדת מלבד השמחה עצמה. לא לולב, לא סכה - אלא שמחה ואהבת התורה.

וכאן טמונות רעיונות נפלאים: **שמחה של קשר** (התקשרות לתורה) - לא שמחה על סיום, אלא שמחה על שיכות.

רקוד עם ספר התורה - לא לומדים, לא קוראים, רק מחבקים, מנשקים ורוקדים עם ספרי התורה.

מעניני הושענא רבה

ליל שמונים - שבולי הלקט' (שע"א) כתב: יש שנוהגים בליל יום הערבה להיות נעורין כל הלילה, ויושבים ועוסקים בתורה, ומתחילים מ'בראשית' ועד 'וזאת הברכה', לפי שביום המחרת צריכים להשלים התורה, ומי שלא הסדיר פרשיותיו עם הצבור כל אחת בשבתה ולא בערב יום כפור, הרי הוא סודרן עתה, שהוא יום חתימת הדין.

יש נוהגים לקרא ספר דברים - משנה תורה, ויש קוראים אותו בצבור מספר תורה בלא הברכות, ובמנהגי האדר"ת זצ"ל (עמ' קל"ט) כתב: ליל הושענא רבה קראתי משנה תורה בספתי בספר תורה שלי, וקבעו הראשונים לזכר מצוות הקהל שקרא המלך משנה תורה בבית המקדש בחג הסוכות.

וכתב **ב'שער הפונות' לאר"י ז"ל** (דרוש ו' לסוכות): עקר הדין נדון ונגמר בחצות ראשון של ליל הושענא רבה. ולכן נוהגים לעסק בתורה כל הלילה ומתפללים בזמן זריחת החמה, וקוראים ספר 'אלה הדברים' הנקרא 'משנה תורה'. ואמנם עקר הדין שנדון העולם עתה, הוא להמסר הפתקין שנחתמו בנעילת יום הכפורים. אותם שלא חזרו בתשובה כל הימים מיום הכפורים עד הושענא רבה, ונמסרן ביד שלוחים לפעל למי שנתחייב. ואף על פי שנמסרו הפתקים בידם, לא נתן להם רשות לפעל הענש הכתוב בפתקים עד שמיני עצרת. כדי לתת עוד זמן לחוטאים שישובו בתשובה בהושענא רבה. ואם ישובו, יחזרו לקחת הפתקים מידם. ואם לאו, אין עוד תקנה. ואף על פי שכתב הזהר שכיון דנפקי פתקין מבי מלכא תו לא הדרי, דבר בהוה, פרוש שמי שלא התעורר לשוב מנעילת יום הכפורים עד הושענא רבה, תו לא הדרי. אבל וודאי שאם יזדמן מי שישוב, ודאי שיקרעו גזר דינו ויקחו פתק שלו מהשלוחים. ולכן בהושענא רבה יש קצת דינו, אף על פי שנגמר הדין בחצות ראשון של לילה.

וצריך לזהר לכוון האדם דעתו מאד בתפלת הושענא רבה, ובמעשיו ביום זה, שעדיין יש לו תקנה אז.

אומר הבן איש חי - לרבנו יוסף חיים זצוק"ל (הלכות שנה א' וזאת הברכה): בחשיבות יום הושענא רבה.

אות א: מרבם בתפלות ותחנונים בהושענא רבה, כי הוא סיום נ"א (51) יום שנתנו לישראל בחדש אלול לעשות בהם תשובה ותתקבל תשובתם, והם שלושים יום של אלול - מיום ראשון של ראש חודש וכו"א יום של חדש תשרי רמז לדבר אין נא אלא לשון בקשה לכך נתנו נ"א (51) יום לצורך הבקשות ותחנונים ויום זה הוא סיום יום נ"א, ולכן נקרא הושענא רבה כלומר הושע את יום נ"א שהוא רבא שהכל הולך אחר החתום.

אות ב: בליל הושענא רבה בעת חצות לילה נגמר ונעשה בחינת חותם החיצון למעלה, כי ביום הכפור נגמר חותם הפנימי שהוא העקר יותר, ולכן בהושענא רבה נמסרין הפתקין, ואף על פי שנמסרו הפתקין יש עוד זמן להצלה עד יום שמיני עצרת, ולכן צריך להתעורר בתשובה גדולה בהושענא רבה ויהיה לבו חרד בתשובה כל היום כלו.

אות ג: ילמד סדר המתקן בשמחה ובהתלהבות כי בלמוד ספר משנה תורה נעשה עקר התקון הראוי להיות ביום זה (רצוי לגמר את כל ספר דברים לפני חצות לילה), ומעט קדם חצות לילה יאמרו קריאת שמע שעל המטה עם הפסוקים שיש עמה.

בהושענא רבה משכימים לבית הכנסת וזו אחת מחמשה השפמות: ראש השנה (יומים), יום כפור, פורים וט' באב (שע"ת תרס"ד). ורמז: **"וישכם אברהם" - א' - אב (ט' באב), ב' - בריאת העולם - ראש השנה. ר' - רבה - צומא רבה (יום כפור). ה' - הושענא רבה. ס - מגלה (פורים).**

[מטה משה]

כתב ה'לבוש': מרבם בגרות כביום הכפורים, לפי שבחג נדונים על המים, והיום הוא יום האחרון של דין המים, אשר כל חיי האדם תלויים במים, והכל הולך אחר החתום.

נוהגים להתיר את אגדת הלולב בהושענא רבה וסמוך לדבר כפי שכתוב 'כפת' חסר וא"ו, לומר ש-ו' ימים יהא כפות באגדה, ולא יותר. אבל עקר הטעם להרבות השמחה, שיש בו יותר שמחה כשמונענים בלא אגדה.

והב"ח כתב: הנענוע - לעצור טללים רעים, ובהושענא רבה מתיר האגוד לנענע יותר כדי לעצור טללים רעים, מאחר שעתה גמר החתימה של המים.

סגלת עלי הערבות: כתב **ב'מנורת המאור'** (פ"ג גר ג-ד): שמעתי שיש בערבה של הושענא רבה סגלת שמירה מספנת דרכים, למתפונ בה כפי אשר מעשיו וטוב פונתו. ויש הנושאים ברכבם מעלי הערבה, ובכיס בגדיו.

וכן כתב **הגאון רבי חיים פאלאג'י** (מועד לכל חי): 'יש בערבות סגלה להנצל מלקטים, וישא אצלו או במעילו מהערבות, או יניחם בביתו, במקום שידיע לו בברור היכן מנחות, ובעת ספנה יחשב בהן, וינצל מכל רע'.

ה'אור שמח' היה נותן משירי הערבה שלו לחילים יהודים שגיסו לצבא במלחמה, וכל מי שנצל ערבות אלו, נצל בזמן המלחמה בנסיים. [קונטרס בעניני חג הסוכות ושמחת תורה]

נגיסה מן האתרוג פסגלה ללדה קלה - לאחר התפלה, כששבים מבית הכנסת, נהגו מעברות לתת צדקה ולנגס מפיתם האתרוג (שעץ הדעת - אתרוג היה), ואומרות: 'רבנו של עולם, בשביל חנה שאכלה מעץ הדעת גרם אותו החטא מיתה בעולם, ואם הייתי באותו זמן - לא הייתי אוכלת ולא הייתי נהנית ממנו. כמו שלא רציתי לפסל אתרוג זה ב-ז' ימי החג שעברו, והיום שפסלתי אין בו מצוה, ויתקבל ברכון את תפילתי ותחנוני שלא אמות מלדה זו, ותושיעני לילד בנחת ובלי צער, ולא יהיה לי ולולדי שום נזק, כי אתה האל המושיע'.

[מטה אפרים' באלף המגן שבסוף הספר סימן תר"ס סעיף ו]



”ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו...” (וזאת הברכה ל”ד, ט) – ספור

את הספור הבא ספר רבי חיים אברהם ויזל שליט”א, משגיח של ישיבת ‘חכמי לובלין, על בעל ‘שבט הלוי’ זצ”ל: ‘היה זה בתקופה האחרונה לחייו, כחצי שנה לפני הסתלקותו של הרבי זצ”ל. מבחינת צלילות הדעת והתפקוד הוא היה אז בשיא פריחתו, אותה חריפות ואותה חדות ובהירות המחשבה שתמיד אפינו אות כל כך. אך מבחינה פיזית, גופו כבר היה חלש מאוד לאחר למעלה מ-100 שנות עמל ויגיעה.

נכדו ספר, כי פעם עזר לרבי להתארגן לשנת הלילה. הרבי היה זקוק לעזרה כדי ללכת מהמקום בו ישב בסלון ולמד, עד לחדר השנה. הוא צעד אתו בצעדים אטיים כשהוא תומך בו שלא יפל, ולאחר שהרבי נכנס למטה, אחל לו הנכד ‘ליל מנוחה’ ויצא מהחדר, התישב בסלון ועין בספר כלשהו בזמן שנותר לו עד לסיום המשמרת שלו, ב-12 בלילה בערך... לא עוברות אלא כמה דקות והוא שומע את קולו החלוש של הרבי. הוא מהר לגשת והרבי הסביר לו בקול חלוש: ‘היד שלי נשמטה מהמטה והיא תלויה באויר, אין לי כוח להרים אותה בעצמי, עזר לי בבקשה’. כמובן שהנכד מהר להרים את היד ולסדר אותה לצד גופו הקדוש של הסבא. לאחר כעשר דקות נוספות הוא שומע את קול שקשוק נעלי הבית של הסבא. הוא הלך להציץ וראה שהסבא הצליח לקום לבד מהמטה, והוא עושה את דרכו אל שלחן הכתיבה שלו, מתישב, כותב במשך כעשר דקות, ואז מבקש את עזרת הנכד כדי לשוב למטה... הנכד לא יכול היה לכלא את פליאתו הגדולה.

‘למדנו רבנו, הוא אמר לסבא הגדול, ‘הרי מקדם סבא היה זקוק לעזרתי כדי לצעד למטה, אפילו להרים את היד



שנשמטה לא יכול היה הסבא להרים לבד והייתי צריך לבוא ולהרים אותה, ופתאום קבל הרבי כוחות מחדשים, צועד לבדו לשלחן כתיבה, וכותב במשך דקות ארוכות עם אותה היד שמקדם לא יכול היה להזיזה! ושוב זקוק לעזרה כדי להגיע למטה. אז מה קורה פה? לסבא יש כוח או לא?!

הרב ואזנר השיב לנכד תשובה, שתמיד כשאני נזכר בה עולות דמעות בעיני! ‘כל היום התקשיתי באחת התשובות של ה’אמרי ישר’, ונסיתי לתרץ אותה, אבל לא עלה הדבר בידי. איך שנשכבתי במטה כדי לנוח, עלה בדעתי הסבר נפלא. חשבנתי אותו לכל ארכו ומצאתי שהוא אמת ונכון. אך אם ארדם ואישן, מי ערב לי שאזכר מחר את התרוץ על כל פרטיו? לכן מכרח הייתי להגיע אל השלחן ולכתב את התרוץ. עכשו, כשהתשובה כבר כתובה, אני רגוע בענין הזה, והגוף חזר למצבו הטבעי - אני זקוק לעזרה כדי להגיע אל המטה...’

‘כשמבינים מה היה השיג והשיח של הרבי זצ”ל, מסכם הרב ויזל את דבריו, ‘אפשר גם להבין איך היה מנצח את הטבע כשבא לפעל ישועות עבור תלמידיו הקרובים. הוא היה מעל הטבע, כל התנהלותו הייתה על-טבעית, הוא היה משעבד בכל כוחותיו לתורה ולנותן התורה, וכשאדם עושה את רצון ה’ במסירות מכללת, אין זה פלא שגם הקדוש ברוך הוא עושה את רצונו, כמו שנאמר ‘רצון יראיו יעשה’.

[דרשו]

שמחת תורה

מי שזוכה להזיע בשמחתה של תורה, מתכפרים לו עוונותיו - ה”כף החיים” (סימן תרס”ט סק”ג) מביא: ‘מה שמרבים בשמחה לכבוד התורה היא מצוה גדולה, ויכנו האדם לשם שמחים. ומובא במדרש: ‘ודוד מכרכר בכל עז לפני ה’’, מהו ‘בכל עז’? - בכל כוחו. מהו ‘מכרכר’? - שהיה מכה ידיו על גב זה וטופח. ופרש ב’אור שבעת הימים’ שהיה מכון להגביר הימין על השמאל. והביא שם בסימן ק”ל את הזהר (בפרשת פנחס דף רנ”ו): ונוהגין למעבד ישראל עמה חדוה, ואתקריאת שמחת תורה. ומעטרין לספר תורה בכתר דיליה. עכ”ל.

וב’שער הכונות’ הביא: וראיתי למורי ז”ל שהיה נזהר להקיף, לרקד ולשורר לפני הספר תורה בכל יכלתו. והיה אומר שיש רזין עלאין בזה. עכ”ל.

ומובא בשם האריז”ל שמי שזוכה להזיע בשמחתה של תורה, מתכפרים לו עוונותיו. ולכך אנו שמחים בשמחת התורה בשמיני עצרת, שהוא חג מיוחד רק לנו, שהיא תורת הבורא לנו, ובהתחבר אליה ישפיע עלינו הקדוש ברוך הוא שפע גדול.

ואפשר לפרש בדרך רמז מה שכתב בפרשת ‘וזאת הברכה’ אצל לוי (ששבתו מסמל את התורה) ‘ברך ה’ חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומיו’, ‘ברך ה’ חילו’ - את ממונו (תרגום אוניקלוס), וזה יהיה כש’פועל ידיו תרצה’ - שמכה כף על כף וירצה לפניו יתברך. ‘מחץ מתנים קמיו’ - שמרקד ומכרכר לפני ה’ בגופו, וזהו ‘מחץ מתנים’ שכביכול מוחץ מתניו ברקודו וכרכורו, ‘קמיו’ - היינו קמיה הספר תורה.

‘ומשנאיו מן יקומיו’ - מי שאינו קם לכבודו יתברך בגלל שחושש לכבודו, נקרא ‘משנאיו’. כפי שראינו אצל מיכל בת שאול שבזתה בלבה לדוד שעשה כן, ונתקללה שלא היה לה ולד. (שמואל ב’ פ”ו).

”וימת שם משה עבד ה’ בארץ מואב על פי ה’” (ל”ד, ה) - חכם לב יקח מצות

נוהגים אנשי ‘חברא קדישא’ לעשות יום טוב וסעודה ביום ז’ אדר. זאת משום שביום זה נפטר משה רבנו, והקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו התעסק בקבורתו. לכן ביום זה ‘שבתו’ אנשי ‘חברא קדישא’ ממלאכתם, כיון שמישהו אחר התעסק בקבורת משה... (עין רש”י דברים ל”ד, ו’. ובסוטה י”ג ע”ב ו”ד ע”א).

וצריך להבין: הלא מלאכתם של אנשים אלו מלכה תדיר בצער וביגון באבלם של משפחות הנפטרים, ומה מצאו מקום לעשות שמחה ויום טוב?

אלא שונה פטירתו של משה רבינו, רבן של ישראל, מפטירתם של המתים שעוסקים בהם ה’חברא קדישא’ בכל יום. על משה רבינו נאמר (משלי י’, ח’): “חכם לב יקח מצות”, ובאר רש”י: “חכם לב יקח מצות” - משה רבינו, שכל ישראל היו עוסקין בבזת מצרים, והוא היה עוסק במצוות, שנאמר: ‘ויקח משה את עצמות יוסף’.

ואמנם, לקיחת השלל מבזת מצרים גם היא היתה מצוה, שהרי נצטוו לצאת ברכוש גדול; אבל משה רבינו לא התפעל מזה, על משה שרק למי שהיה משעבד ישנו חלק בבזת מצרים, ואילו לו עצמו אין זכות בבזה זו, כיון שהוא לא השתעבד.

על כן הלך משה והתעסק בנשיאת עצמות יוסף. בכך הרויח שתי מצוות: האחת, שבז להבלי העולם הזה; והשנייה, שהתעסק בעצמות יוסף.

זהו המסר שמדגישים אנשי ‘חברא קדישא’ בסעודה שהם עורכים ב-ז’ אדר, יום פטירת משה: מי שהוא חכם לב הרי הוא מעדיף מצוות על הבלי העולם הזה.



משהתרחק מרחק נכר - שבה אליו רוחו עתה ערף חשבון נפש. מצד אחד. יצא בחסר כל. הפסיד את כל רכושו ועוד נותר בעל חוב גדול. שנים רבות עוד ילקק את הפצעים הללו, אבל מצד שני, שמחה מלאה את לבו. הוא הצליח לחמק מהשוטר, נפשו היתה לו לשלל... אך מתברר שהיתה כאן קנוניה מחכמת של חברי הכנפיה כיצד השוטר עלה על העברה החמורה? מהיכן קבל את המידע המודיעיני? אותו 'שוטר' לא היה יותר מעברין מתחזה. הוא היה חלק מחבורת הפושעים. למעשה הפסד שבמזודה היה כסף אותנטי, פקיד הבנק לא עלו על ה'זיוף', שכן לא היה כאן זיוף כלל. אך גם לו היה מזויף, הרי אין כל אפשרות לדעת זאת. אם פקיד הבנק, עם כל האמצעים העומדים ברושותם, לא מגלים שום סימן לזיוף, פעם ופעמים, ודאי שהשוטר אינו יכול לחשד בשטרות... אם האיש היה חושב בהגיון, היה עליו לומר לשוטר בבטחון, 'השטרות אינם מזויפים. אני יכול להוכיח לך זאת'. ואם הלה יתעקש, יצמד עמו אל סניף הבנק הסמוך. שם כל פקיד יאשר את דבריו של בעל הכסף. אבל, האיש לא היה בטוח.

הוא התהלך בתחושה קשה שאכן בידי מזודה מלאה שטרות מזויפים. לכן התפתה לדבריו של השוטר, נתקף אימת מות, וכשרק יכול היה, נשא רגליו ונעלם.

אומר הסבא מנובהרדוק - כך נוהג גם היצר. מי שבוטח ומאמין באמת יודע שאין עוד מלבדו. 'אני מאמין', 'שמע ישראל', אינם רק ססמאות שלעיתים בכך מסתים הענין. כשהאמונה אינה חזקה דיה. כאן מוצא היצר כר נרחב לפעולותיו. כאשר בא היצר לפתות את האדם, אומר הלה לעצמו, נכון, חז"ל אומרים 'תורה מגנא ומצלא', אם לומדים תורה לא צריך לדאג משום דבר, אך לפעמים זה לא כך. לעומת זאת, מי שבוטח ומאמין שאין עוד מלבדו - אינו חושש ממה שיצא, כי סמוך ובטוח הוא שהקדוש ברוך הוא יהיה בעזרו.

מערכת "ברנה יקצור" מאחלים לכל בית ישראל

מועדים לשמחה ותג שמח

בברכת התורה

"לאדם מערכי לב ומה' מענה לשון" [משלי טז, א]

לעילוי נשמת

מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק: מרן הראש"ל הרב עובדיה יוסף זצ"ל
מרת אימיה: שרה-סרה בת שמחה ויוסף: הרב מאיר נסים בן כמסאנה
מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה: הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל
נפתלי בן רחל: אברהם בן שמחה: גורג'י בן שמחה: יעקב ישראל בן גלית
רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה: בן ציון קליין
שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל: אפרים בן מדין
אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רפאל בן תמו
אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דוד (הג'ה) בן שמחה: מרדכי בן אוסנת
משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: נפתלי ממון בן יקוט
שמחה בת סרח: יפה נדרה בת נעמה: רחל בת שמשון: דליה בת חיים
הגר בת אהרן והרטה: נתון בת חביבה: האוהב (דייזי) בת טובה
רחל בת חנה: חנינה בת כמסיה: ורד בת אידה: חנה בת אביבה וראובן
שושנה נוואל בת שדרה: רבקה בת רחל: מוריריד אוסנת בת מרים



להצלחה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שרה בני פאולה: בנימין בן צילה
גילי בלומנר, אלעזר בן שמחה, יצחק בן גיטי

זיווג הגון: אליעד יעקב בן פאולה: יצחק בן חיה: אליהו בן אילנה: רחלי בת זהבה
עדינה בת שמחה: בתיה בת אסתר: הדר ברטה ורני איילת בנות כרמית
נעמה בת אסתר: תמר בת פאולה: אריק בן חיה: שלי בת חיה

לרפואה:

אהרון בן רחל: משה בן רחל: אהרון בן מרים
מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט
עודד בן הגר: גולן בן דינה: אסתר בת שושנה
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: מרים קרן בת רבקה
פאולה בת דינה: גלית בת חת: מרים קרן בת רבקה
אילה לאה בת ציפורה: אסתר בת שלומית
רחל בת נוארה: רות בת לינה: נורית בת רחל
למור הודיה, ושרונה בנות תורן יפה

לזרע של קימה:

יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה
שמחה צביה בת רחל: יובל בן שלומית
רחל בת חיה: לאה רחל בת איריס: טריק בת מלמס
ויקטוריה תקוה בת רינה: דניאלה בת עופרה
מאיר יעקב בן רחל: הילה בת ישראלה
מירי בת סוזן: חיים יוסף בן איריס: סהרה בת שאהן

להזמנות, להקדשות ולתרומות במייל:

Ronbarina@gmail.com

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

"ישפן לבטח עליו" (וזאת הברכה ל"ג, י"ב) - ספור

את הספור הבא ספר הסבא מנובהרדוק: בורשא בירת פולין היתה כנפיה של זיפני כספים, ידוע היה בעיר שמדבר בקבוצת נוכלים, עברניים מכרים, העושים ממלאכת הזיוף הון רב.

פעם נגש אחד מבני הקבוצה לאחד מבני העיר ואמר, 'שמעני ידי, יש לי עסקה נפלאה עבורך. אתה תתן לי שלושים אלף דולר כשרים למהדרין, ואני אתן לך תמורתם מאה אלף שאמנם הנם מזויפים, אך הם עוברים לסוחר. לא נתן להבחין בכך שאינם אותנטיים, אתה מרויח שבעים אלף דולר ברגע אחד, בלי כל מאמץ'. אך האיש לא היה טפש. אמר לאותו עברין, 'מכיר אני אתכם. הבנק ודאי יזהה את הזיוף, ואני אשאיר ריק וריקון, בלי שלושים, ובלי מאה.

אמר העברין, 'הבה ננסה, הנה, כאן במזודה יש מאה אלף מזויפים. בחר לך אלו שטרות שתצצה, גש לבנק ותראה'.

בחר לו האיש כמה שטרות והלך לבנק. נגש לדלפק ובקש מהפקיד לפרט את השטרות. הלה בדק אל מול האור, העביר במכשיר מיוחד, הראה גם לחברו.

בסיום הבדיקה הקפדנית אמר לאיש, 'השטרות האלו אותנטיים. רשמיים. אין בעיה לפרט אותם'. חזר אל העברין ואמר, 'שמע, הזיוף שלכם באמת מצלח. אין בעיה, הולכים על העסקה, ולא רק זה, אני מוכן להכפיל את הסכום, אתן לך ששים אלף דולר, ואתה תתן לי תמורתם מאתיים אלף מזויפים'. אמר העברין, 'הגדלת לשאל. אבל בשבילך, רק בשבילך, אתאמץ...' קבע לו זמן. לאיש לא היו שלושים אלף מזמנים, קל וחומר לא ששים. אבל בשביל רוח שפזה, מאה וארבעים אלף דולר, פדאי לעשות הכל...

שבר חסכוניות לזה מגמ"ח פלוני ומגמ"ח אלמוני. בסופו של דבר היה בידו הסכום הנדרש.

ביום המיעד הלך למקום המפגש שנקבע שוב אומר הוא לעברין. 'שמע, איני טפש. אולי השטרות שהבאת אינם ברי שמוש, אולי נתן לזהות את הזיוף' אמר הלה. 'בבקשה, בחר לך אילו שטרות שתצצה, גש לבנק ובדק'. עשה האיש כדבריו, נטל כמה שטרות, הלך לבנק, וכאשר היה בפעם הראשונה - כך גם עתה, הפקיד לא הבחין בשום דבר חשוד, והיה מוכן לפרט את השטרות. אם כך, הכל מצין. צריך להיות טפש כדי לא לסגר עסקה שכזו! נטל האיש את מזודת השטרות, כמובן אחרי שספר היטב פעם ופעמים, נתן לו את ששים אלף הדולרים, ואז נפרד ממנו לחיים ולשלום.

שמח וטוב לב יצא האיש שלנו לדרך. מאה וארבעים אלף דולר ללא כל מאמץ? כמה זעה וכמה שנים צריך להשקיע כדי להגיע לסכום כה גדול? וכאן, בכזו קלות! הוא צועד כשמזודתו בידו, וכבר חושב היכן להשקיע כדי להכפיל ולשלש את הכסף. פתאום, לחרדתו, רואה הוא מולו שוטר. הלה קורא כנגדו: 'עצר! מה יש לך במזודה?!' לבו של האיש נופל בקרבו. איזה 'ברך'. הוא מגמגם 'כפפסססס'.

השוטר פותח את המזודה, נוטל לידו תכריך שטרות מבית היטב, ואז אומר בחמרה: 'שמע משהו כאן לא מריח לי טוב. השטרות הללו נראים מזויפים, על עברה זו, החזקת כסף מזויף, עלולים לגזר עליך עונש מות. במקרה הטוב תנמק בכלא שנים ארוכות. אין בררה, אתה חייב להתלוות עמי אל תחנת המשטרה!' 'מה עושים? מאין יבוא עזרי? המצב נראה אבוד...' אך לפתע נשמעות צעקות רמות ממקום כלשהו, השוטר אומר לאיש הרועד מפחד, 'אל תזוז, אני הולך רגע לראות מה קורה, וכבר חוזר' הנה, מכאן יבוא עזרונו... נצל האיש את ההזדמנות. השאיר המזודה על המדרכה וברח בריצה מטרפת כל עוד נפשו בו.